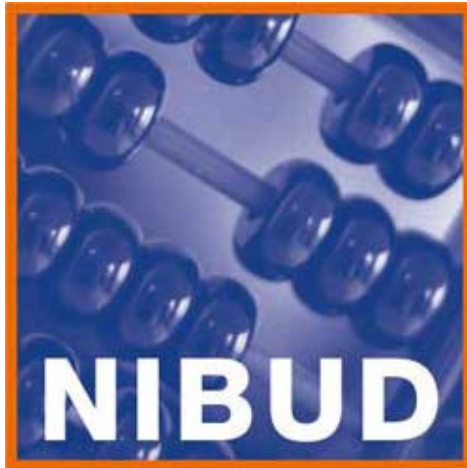
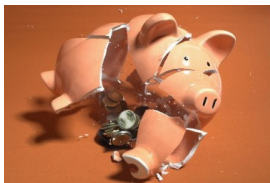

Uitkomen met je inkomen?

Het (nieuwe) logo van het NIBUD

Lesbrief over jongeren en geld

Na het maken van deze lesbrief:

- Kun je verschillende inkomstenbronnen van jongeren noemen.
- Weet je of je een beetje prijsbewust bent
- Kun je uitrekenen hoeveel geld je kunt besparen met niet-roken.
- Heb je jouw inkomsten en uitgaven op een rijtje gezet, en weet je of je tekort komt of een overschot hebt.

Geld heb je nooit genoeg. Je zou het liefst meteen alles willen kopen wat je graag wil hebben. Vaak merk je dat je voor een grote uitgave een flinke tijd moet sparen.....tenzij je ouders natuurlijk zo gul zijn om je een handje te helpen.

Hopelijk lukt het je om iedere maand wat over te houden van je geld, zodat je dat op een spaarrekening kunt zetten. Veel scholieren, ook van jouw leeftijd, maken al schulden.

In deze lesbrief ga je voor jezelf onderzoeken of je iedere maand geld overhoudt of tekort komt. Ook kijk je waar jouw leeftijdgenoten veel geld aan uitgeven.

Opdracht 1

Krijg jij zakgeld, kleedgeld of heb je een bijbaantje? Zet de bedragen die je **per maand** krijgt of verdient in de tabel hieronder.

<i>Soort inkomen</i>	Zakgeld	Kleedgeld	Bijbaantje
<i>Bedrag per maand</i>			

Bijna alle jongeren krijgen zakgeld van hun ouder(s). Het NIBUD heeft onderzocht hoeveel zakgeld jongeren **gemiddeld per maand** krijgen. De resultaten staan hieronder:

14 jaar	€ 20
15 jaar	€ 20
16 jaar	€ 23
17 jaar	€ 25

Opdracht 2

Als jij zakgeld krijgt, vergelijk dan de hoogte van jouw zakgeld met het overzicht hierboven (let op je leeftijd).

- Krijg jij minder, meer of evenveel als het gemiddelde?
- Als je minder krijgt dan het gemiddelde, bedenk dan een goede reden om je ouders ervan te overtuigen dat ze je meer zakgeld moeten geven.

Misschien heb je bij de 1^e opdracht bedragen die je per week ontvangt, omgerekend naar per maand. Hoe heb je dit gedaan?
 Het bedrag per week x 4 = per maand? Waarom is dit eigenlijk niet goed?

Natuurlijk kan ik jullie leren hoe de computer te gebruiken, maar zullen we het eerst even over mijn zakgeld hebben?

Kleedgeld

Ongeveer een kwart van alle vmbo-scholieren krijgt kleedgeld. Van de scholieren die kleedgeld krijgen, is het gemiddelde bedrag aan kleedgeld € 50 per maand. Bij scholieren die geen kleedgeld krijgen, betalen de ouders meestal rechtstreeks hun kleren.

'Ouders krijgen een onvoldoende voor financiële opvoeding'

Uitgegeven: 8 september 2007 07:48

UTRECHT - Veel ouders beginnen te laat met zakgeld en te weinig ouders geven hun kinderen kleedgeld. Bovendien vinden veel ouders dat hun kinderen geen eigen geld nodig hebben omdat zij toch alles voor hen betalen.

bron: www.nu.nl

Opdracht 3

Noem twee voordelen van het krijgen van kleedgeld ten opzichte van kleding die direct door je ouders wordt betaald.

Bijbaantje

Veel jongeren hebben een bijbaantje. Bij 12-jarigen ligt het percentage dat een bijbaantje heeft op ongeveer 7%. Bij 18-jarigen heeft meer dan 70% een bijbaantje. Vanaf je 15^e heb je recht op minimumjeugdloon.

Opdracht 4

- Heb jij een bijbaantje, en zo ja, wat verdien jij daar per uur mee?
- Noem 5 populaire bijbaantjes onder jongeren van jouw leeftijd.
- Wat denk je dat het minimumjeugdloon per uur is voor een 15-jarige?

Op je **14^e** mag je alleen **licht werk** doen, en op schooldagen niet meer dan 2 uur per dag werken. In de vakanties mag je meer uren werken (35 per week). Je mag ook geen zelfstandige werkzaamheden doen, alleen helpen. Voor **15-jarigen** zijn de regels al wat soepeler. Zo mag je in vakantieweken maximaal 40 uur werken, en je mag wel zelfstandig werk doen.

Een bijbaantje bij Albert Heijn is populair bij jongeren

Uitgaven

Veel zakgeld of inkomsten uit een bijbaantje worden natuurlijk ook weer uitgegeven. Chips, mp3-spelers, make-up, XBOX-spellen, kleding, mobieltjes...zomaar wat dingen waar jij en je leeftijdsgenoten (veel) geld aan uitgeven.

Opdracht 5

Hoe prijsbewust ben jij? Schrijf achter de volgende producten de prijs op.

Flesje Coca Cola 0,5 liter	€
1 bioscoopkaartje	€
15 minuten bellen met je mobieltje	€
Klein zakje Lays chips	€
1 pakje sigaretten (willekeurig merk)	€
schoenen van Nike Air (laatste model)	€

Vergelijk de door jou opgeschreven prijzen met die van je buurman of buurvrouw. Waar zitten de verschillen en hoe komt dat?

Roken

Kijk in de kleine of grote pauze eens hoeveel van je leeftijdsgenoten roken. Uit onderzoek blijkt dat 39% van de scholieren op het voortgezet onderwijs aangeeft (ooit) te hebben gerookt. Rond de 11% van alle vmbo-scholieren rookt dagelijks.

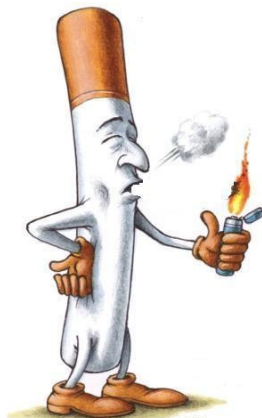
Opdracht 6

Roken is bijna letterlijk hetzelfde als geld verbranden. Stel je voor: Je rookt een 1/2 pakje per dag. Een pakje sigaretten kost € 5,50.

Reken uit hoeveel geld je na 10 jaar kwijt bent aan het roken van sigaretten.

Geschrokken van het bedrag? Voor jou een reden om te stoppen, of juist helemaal nooit te beginnen met roken?

Wat zou je voor dat geld dat je in 10 jaar hebt opgerookt ook kunnen kopen?

Overzicht van je inkomsten en uitgaven

Het wordt tijd om je inkomsten en uitgaven eens op een rijtje te zetten. De bedoeling is dat je de tabel hieronder zo volledig mogelijk invult. De bedragen die je invult zijn per maand. Weet je alleen wat je per week verdient, of uitgeeft aan iets, reken deze bedragen dan ook om naar maandbedragen. Let op: doe dit wel op de juiste manier! Van week omreken naar maand is niet x 4, maar...

Als je meer dingen weet waar je jouw geld aan uitgeeft, zet die dan in de tabel op de stippelijntjes met het bedrag in de kolom erachter. Sommige bedragen zul je moeten schatten. Je geeft niet elke week evenveel uit aan frisdrank etc. Probeer dan toch een gemiddeld bedrag per week of per maand uit te rekenen en in de tabel te zetten.

<i>Inkomsten</i>	€	<i>uitgaven</i>	€
<i>zakgeld</i>		<i>Snoep & snacks</i>	
<i>Kleedgeld</i>		<i>Frisdrank</i>	
<i>Bijbaantje</i>		<i>Alcohol</i>	
<i>Overig</i>		<i>Roken</i>	
		<i>Kleding</i>	
		<i>Uitgaan</i>	
		<i>Muziek</i>	
		<i>Computer</i>	
		<i>Make-up</i>	
		<i>Sieraden</i>	
		<i>Mobiele telefoon</i>	
		<i>Tijdschriften</i>	
		<i>Cadeautjes</i>	
		<i>Contributie (sport)club</i>	
		<i>...</i>	
		<i>...</i>	
		<i>...</i>	
<i>Totaal</i>	€	<i>Totaal</i>	€

Opdracht 7

- Vul de tabel hierboven zo volledig mogelijk in.
- Hou je over of kom je tekort? Hoeveel is dat overschot of tekort?
- Waar spaar je voor?
- Reken uit, als je een overschot hebt, hoe lang je moet sparen om jouw doel te kunnen bereiken (ga ervan uit dat je ouders even niet meehelpten met je aankoop)
- Vind je dat je teveel uitgeeft? Op welke uitgaven uit de tabel kun je het makkelijkste besparen?